

BOK

Frode Skarstein

«Helge Ingstad en biografi»
(Spartacus)

1 2 3 4 5 6

Benedicte Ingstad

«Oppdagelsen»
(Gyldendal)

1 2 3 4 5 6

Nasjonalhelten lever fortsatt ...

BIOGRAFI: Det er nesten blitt en vane at våre gamle nasjonalhelter skal rives ned fra sine sokler. I så måte var det ingen overraskelse da det tidligere i år ble hevdet at Helge Ingstad hadde løyet om en av sine ekspedisjoner. Det var i forkant av utgivelsen «Helge Ingstad en biografi» at forfatter Frode Skarstein med solid dokumentasjon nærmest kunne slå fast at Ingstad hadde bløffet en hel verden med påstander om et møte med apasjeindianerne i Madre-fjellene på 30-tallet. En solid ripe i lakken ble det, men man kan fortsatt slå fast at nasjonalhelten fortsatt står støtt på sokkelen, også etter Skarsteins biografi. For Skarstein er Helge Ingstad med sine feil likevel en av de siste i den lange oppdagelsestradisjonen etter Nansen, Sverdrup og Amundsen.

Ingstads 101-årige liv kan trygt kalles et eventyr. Han brøt opp fra sin sakførerpraksis i Levanger i 1926 for å bli pelsjeger i Canada. Det resulterte i megasuksessen «Pelsjegerliv» i 1931. Senere ble han selsmann på Øst-Grønland og Svalbard, la ut på spennende ekspedisjoner i Mexico og avsluttet en utrolig karriere med å avdekke sammen med sin kone Anne Stine viktige spor etter norrøn bosetning fra vikingtiden på L'Anse aux Meadows på Newfoundland i 1960.

Nå er det ikke bare Skarstein som er på markedet med bok om eventyreren Helge Ingstad. Hans datter, Benedicte, utga i fjor «Eventyret». I år kommer hun med andre og siste bind i biografien som hun har kalt «Oppdagelsen».

Det er både fordeler og ulemper med å være så følelsesnær den man skal skrive om. Benedicte Ingstad er fullt klar over dette. Noen ganger er hun datter, men som professor i medisinsk antropologi er hun også en sylskarp samfunnsforsker som makter å ha profesjonell avstand når det er nødvendig.

Benedicte Ingstad har med sin tilgang til et enormt kildemateriale klare fordeler i sitt arbeid med sin biografi. Også det rikholdige bildematerialet – ikke minst familiefotoene – bidrar til å gi fortellingen nærhet og nerve. Biografien favner begge foreldrene. Kjempeflott. Som magister i nordisk arkeologi står Anne Stine fjellstøtt på egne ben i sin forskerbragd på Newfoundland.

I forordet spør Frode Skarstein om han har klart å kikke bak Ingstads egen fortelling. Ja, det er vel nettopp det som er med å løfte boken. For meg blir det ikke riktig å sette disse to biografiene opp mot hverandre. Det er bedre å si de utfyller hverandre og til sammen gir et mer sammensatt bilde av eventyreren og folkehelten Helge Ingstad. Honnør til begge for solid vektlegging av litteraturliste, noter, person- og stikkordsregister.

Trond Blikø